

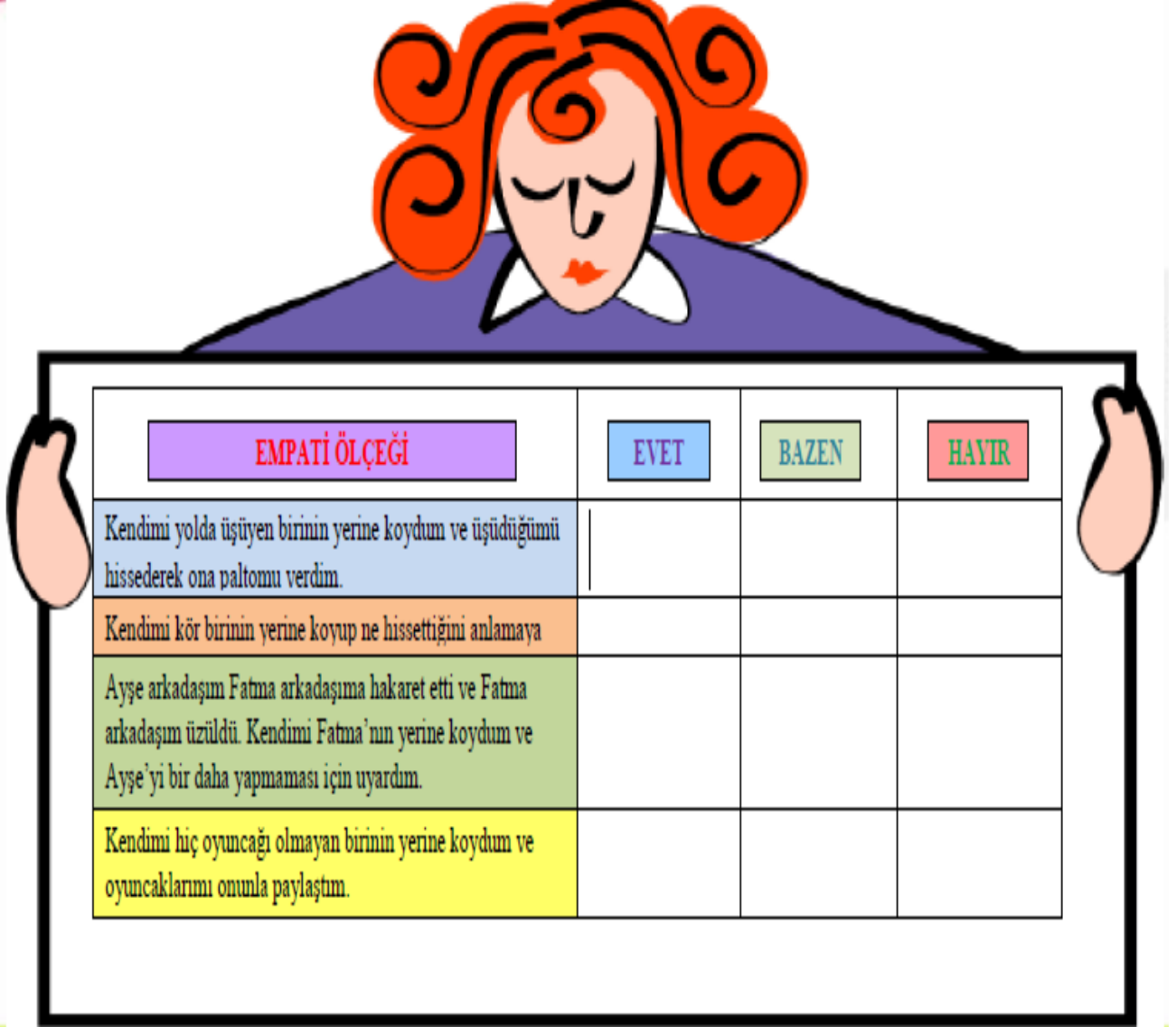
EMPATİ

İLKOKUL

AFİŞ PANO ÇALIŞMASI

ÇALIŞMA KAĞIDI

EMPATİ ÖLÇEĞİ	EVET	BAZEN	HAYIR
Kendimi yolda üşüyen birinin yerine koydum ve üşüdüğümü hissederek ona paltomu verdim.			
Kendimi kör birinin yerine koyup ne hissettiğini anlamaya			
Ayşe arkadaşım Fatma arkadaşşıma hakaret etti ve Fatma arkadaşım üzüldü. Kendimi Fatma'nın yerine koydum ve Ayşe'yi bir daha yapmaması için uyardım.			
Kendimi hiç oyuncacı olmayan birinin yerine koydum ve oyuncaklarımı onunla paylaştım.			

DRAMA

SIRA BENİM

- Canlandırılacak olan dramada 7 kişi rol görev üstlenir.
- 1 kişi kasiyer olur. Kasa önünde sırada duran 4 müşteri olur. 2 kişi de sırayı bozan müşteri olur.
- Kasanın önündeki müşterilerden biri yaşlı bir teyze olur.
- Teyzenin yaşlı olması nedeniyle elindeki taşıyamadığını gören diğer müşteriler teyzeye yer vererek öne geçirirler.
- Bunu gören;
- 1.Sırayı bozan kişi: Benim acele işim var, diyerek öne geçmeye çalışır.
- Müşteriler: Hepimiz sırada bekliyoruz sen de müşterisin sıraya geçer misin? diyerek arkaya gönderirler.
- 2. Sırayı bozan kişi: (Masadaki önceden koyduğu eşyaları göstererek) Benim sıram burasıydı, daha önceden yer tutmuştum, diyerek öne geçmeye çalışır.
- Müşteriler: Bu kez iyice sinirlenerek münakaşaya başlarlar.
- Olay büyümeden öğretmen müdahale eder ve bunların sonunda tüm sınıfa:

-Yaşlı bir teyzeye yer verdiğimiz için suçlu olabilir miyiz?

-Sırayı bozan kişilerden biri olsaydınız bunun doğru olduğunu düşünerek mi yapardınız?

-Sıra beklerken birinizin sizin sıranızı alması sizce nasıl bir duygu olabilir?

-Toplum dışı hareketleri uyguladınız mı hiç?

-Bunlar sizde nasıl hisler uyandırdı?

gibi sorular sorarak günlük hayatta başımıza gelebilecek bu tarz olaylarla ilgili empati duygusunu çocuklarda uyandırmaya çalışır.

KAVRAM HARİTASI

PROJE

SEN Mİ BEN Mİ?

- Öğretmen tüm öğrencileri 5 er kişilik gruplara böler.
- Her öğrenciye grubundaki bir başka arkadaşının rolüne girmesini, onun adıyla çağrılmasını, onun gibi davranmasını, onun gibi konuşmasını, yani onun kişiliğine bürünmesini ister.(Örneğin; Ali, Ayşe'nin yerine geçer; Ayşe, Aysu'nun yerine geçer; Aysu, Mehmet'in yerine geçer; Mehmet, Cem'in yerine geçer.)
- Yarın grubundaki başka bir arkadaşının yerinde olmasını söyler.
- Bu kişilik oyunu bir hafta boyunca, gruptaki arkadaşlarının her biri her role girinceye kadar devam eder.
- Bir haftanın sonunda öğretmen öğrencilerin fikirlerini almak için;
- Ahmet'in yerine geçince kendini nasıl hissettin?
- Sen Mehmet gibi olmak ister miydin?
- Sence Ali doğru hareketler sergiliyor mu?
- Ayşe'yi anlamak için onun rolüne girmen yeterli oldu mu?
- Bu şekilde arkadaşlarınızın olaylar karşısında nasıl bir tavır takınacaklarını kestirebildiniz mi?

diye sorular sorarak okuldaki en yakın çevresi olan arkadaşlarını anlama, kendilerini onların yerine koyma hissini verebilirler.

GÖRSEL MATERYAL

SINIF İÇİ ETKİNLİK

SEMPATİ DUYMAK İÇİN EMPATİ

- Öğretmen derste eskiden hayvanlarla oynanan oyunlardan bahseder.
- Kedilerin kuyruğuna teneke bağlandığından, civcivlerin boğazına yüzük takıldığından, kaplumbağanın üzerine binip gidilmesinden, tavukların kuyruğundan tutulup yolunmasından, kurbağanın içine pipet sokulup şişirilmesinden, köpekleri duvarların üstünden itmelerinden bahseder.
- Daha sonra öğrencilere gözlerini kapatmalarını ve odaklanmalarını söyler.
- Ayaklarına bir telle teneke bağlandığını düşünmelerini, üzerinde evi olan ve evinden daha küçük cüsseye sahip olduklarını hayal etmelerini ve üzerlerine kendilerinden kat kat büyük birinin oturduğunu düşünmelerini, kollarındaki tüylerinden birini tutup çekmelerini, yüksek bir yerden birinin onları ittiğini düşünmelerini ister.

- Daha sonra bu davranışların çok acı verici olduğu, kendimizi o küçük hayvancıkların yerine koyduğumuzda acımasızca hareketler olduğu sınıf içinde beyin fırtınası yapılarak empatinin öneminden bahsedilir.

SINIF İÇİ ETKİNLİK

KİMLİKLİ BEBEKLER

- Öğretmen sınıfa birkaç tane bebek getirir.
- Bu bebeklerin her birinin bir kimliğe sahip olduğunu söyler.
- Örneğin; bunlar engelli bebekler, bunlar diş teli olan bebekler, bunlar şişman bebekler, bunlar farklı ten rengine sahip bebekler, bunlar gözlüklü bebekler gibi...
- Çocuk bu bebeklerle derste asla oynamasına izin verilmiyor. Çünkü bu bebekler o özellikteki insanları yansıtıyor bu yüzden amaç onları bu halleriyle benimsetebilmektir.
- Öğretmen çocuklara bebeğin kimliğini tanıtır ve sorununu anlatır.
- Ama bebeğin sadece kendisi ile konuşabildiğini eğer ona bir soruları olursa kendisine söylemelerini ister.
- Öğretmende soruyu kimlikli bebeğe sorara ve o cevap veriyormuş gibi kimlikli bebeği dinler.
- “Yaa, öyle mi”, “Demek böyle” gibi tepkiler vererek dikkati kontrol altına alır.
- Daha sonra doğru olan cevabı çocuklara anlatır ve etkinlik sonlandırılır.

YAZILI MATERYAL

Hayvan Haklarına Dair Bir Örnek

Bir gün Peygamber Efendimiz (sav) etrafında oturanlara şu hikâyeyi anlatmıştı: Yolda gitmekte olan birinin susuzluğu arttı. Hemen bir kuyuya inip suyundan içti. Çıkınca, susuzluktan dilini çıkarıp soluyan ve rutubetli toprak yalayan bir köpekle karşılaştı. Adam kendi kendine, 'bu hayvan da benim gibi susamış' deyip kuyuya indi. Pabucuna su doldurdu, ağızıyla tutup yukarı taşıdı ve köpeğe sundu. Bundan dolayı Allah bu kulunu övdü ve günahlarını bağışladı." Bunun üzerine arkadaşları: "Hayvanları sulamakta bize de sevap var mıdır?" diye sorduklarında Rasulullah şöyle cevap verdi: "Yaşamakta olan her canlıyı sulamakta sevap vardır."

onun dilinden

konuşmaktır

ÇALIŞMA KAĞIDI

EŞEK İLE KATIR

“Bir köylü eşiğiyle katırını iyice yükleyerek şehre doğru yola çıkmış. Yol uzun, hayvanların yükü ise oldukça ağırmış. Katıra göre biraz daha yaşlıca olan eşek düz yolda, zorlanarak da olsa, vaziyeti idare edebilmiş. Ancak, dağa tırmanırken, bakmış ki dayanamayacak, katıra yükünün ağır geldiğini ve birazını alıp ona yardımcı olmasını rica etmiş.”

1. Sen katırın yerinde olsaydın eşiğe ne cevap verirdin?

.....
.....
.....

“Katır bu ricayı duymazlıktan gelmiş ve bir süre daha yola böylece devam etmişler. Eşek de mecburen yükünü taşımaya devam etmiş.”

2. Sen eşek olsaydın katırın verdiği cevaba üzülür müydün? Sence katır kendine göre haklı olabilir mi?

.....
.....
.....

“ Sonra birden, zavallı eşek, o ağır yükün altında düşmüş ve ölmüş. Yola devam etmek zorunda olan köylü, bunun üzerine; önce, ölen eşeğin üzerindeki yükü almış ve katırın yükünün üstüne eklemiştir.”

3. Köylünün eşeğin yükünü katıra yüklemesi katırı zor durumda bırakmış mıdır? Sen köylü olsaydın ne yapardın?

.....

.....

.....

“Katır yaptığından pişman, yükü eskisinin iki katından fazla olmuş. “ Ettiğimi buldum. Eğer eşeğe ihtiyacı olduğunda biraz yardım etseydim, şimdi bu halde olmazdım” diyerek, iç çekmiş. “

4. Katır hikâyesinin sonunda neden pişman olmuştur? Katır köylünün ona yüklediği yükten önce eşeğin halini neden anlamamış olabilir?

.....

.....

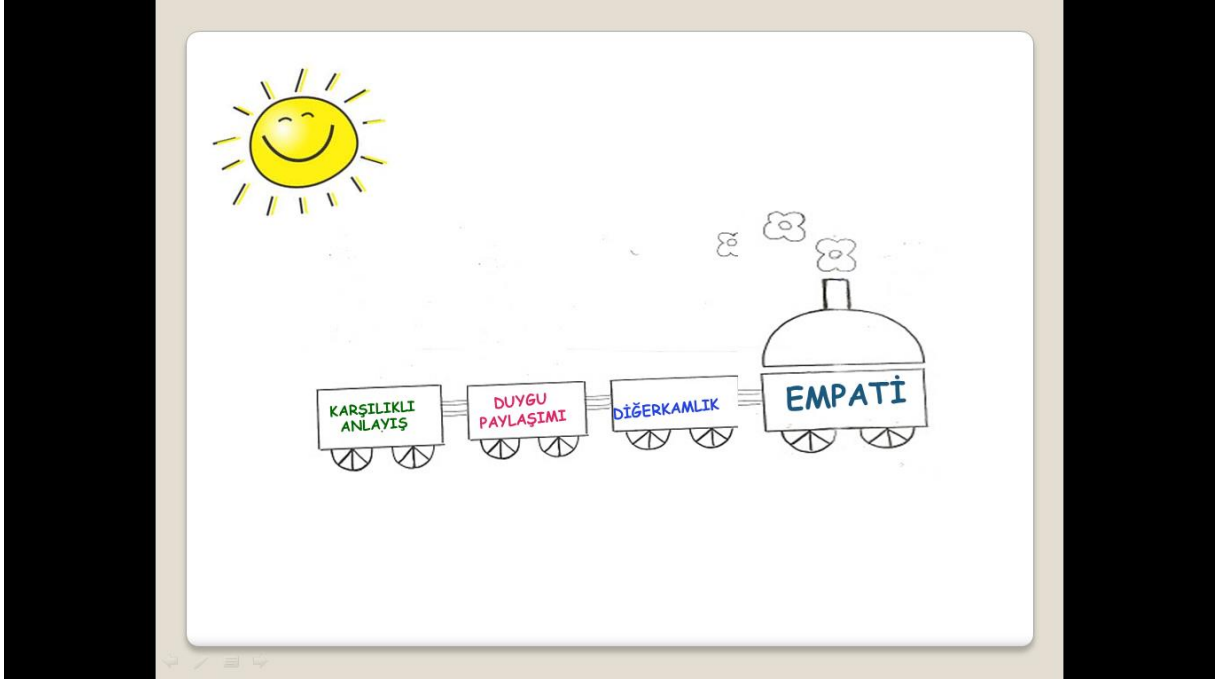
.....

DRAMA

SEN HANGİSİSİN?

- Bu drama 3 adımda gerçekleşir.
- Geniş ve sıra masa olmayan uygun bir ortam seçilir.
- Öğrenciler ikili grup olurlar.
- Öğrenciler önce sırayla;
 - Hırsız-polis
 - Doktor-hasta
 - Çöpçü- yerleri kirleten
 - Müşteri-dükkân sahibi rollerine girerler.
- İkinci olarak yer değiştirilerek öğrencilerin diğer rollere de girip o duyguyu hissetmeleri sağlanır.
- Üçüncü olarak da dramaların sonunda,
 - * Hangi rolü oynarken kendini daha mutlu hissettin?
 - * Hangi rol sana kendini kötü hissettirdi?
 - * Sence hangi davranış doğrudur? gibi sorular sorularak kendini yerine koyma ve karşdakini anlama duygusu verilir.
- Bu şekilde meslekler de tanıtılarak kendini hangi mesleğe uygun gördüğü fikri de alınabilir.

KAVRAM HARİTASI

PROJE

SEN BEN – BEN SEN

- ◆Öğretmen velilere de haber vererek sınıfta çocuklar ile velilerin bir arada olduğu bir toplantı düzenler.
- ◆Bu toplantıda bir ay sonrasında yapılacak olan çocuk-aile konulu , her öğrenci ve anne-babasının katılacağı empati konulu tiyatro duyurulur.
- ◆Bu tiyatrodada öncelikle her çocuk ve ailenin karşılıklı yaşadığı en büyük sorunlar ele alınacak ve bu sorunlar üzerine kısa bir oyun yazılacaktır. Ancak buradaki önemli nokta çocuk yerinde anne veya babasının , anne-baba yerinde de çocuğun rol alıyor olmasıdır.
- ◆Bir ay sonunda her grup çalışmasının tamamlamış olur ve okulun konferans salonunda bir gösteri yapılır.
- ◆Gösteri sonunda hem çocuklara , hem velilere nasıl hissettikleri , şuanda karşısındakilere daha çok hak verip vermedikleri sorulur.
- ◆Sergiledikleri probleme şuanda nasıl bakıyor oldukları tartışılır ve proje tamamlanır.

SINIF İÇİ ETKİNLİK

Empati Şapkası

- Öğrencinin başına koni şeklinde yapılmış 'Empati Şapkası' takılır.
- Başına empati şapkası takılan öğrenciye Ek-1, Ek-2, Ek-3, Ek-4 deki resimlerden herhangi biri gösterilir.
- Öğrenciden kendisini o resimdeki kişi yerine koymasını ve o durumda olsa neler hissedeceğini anlatması istenir.

EK-1

EK-2

EK-3

EK-4

EK-5

KAYNAKÇA

Baran Z., "İlham Veren Başarı Öyküleri" Bilgivizyon Yayınları, İzmir, 2008 Prof.

Korkmaz G., "Ellerim Zil Bacaklarım Trampet \ Çocuklar İçin Etkinlikler", Kök Yayınları, Ankara, Nisan 2009

Karadağ A., "Okul Öncesinde Çoklu Zeka" Kök Yayıncılık, Ankara, Eylül 2009

Yavuz K., "Duygusal Zeka Gelişimi" Timaş Yayınları, İstanbul, 2010

Darıca N., "Etkinlik Dünyası", Morpa Yayınları, İstanbul, 2003

MEB Talim Terbiye Kurulu Yayınları

Tokuç H., "Sosyal Beceri Öğretmen Hikayeleri" Oluşum Yayınları, Ankara, 2008

Ertürkmen İ., Nasrettin Hoca Hikayeleri Damla Yayınları, İstanbul, 2012

Türkyılmaz N., Karaköse R., Saydam N., Ulusoy V., UzunS., "Adam Olacak

Çocuklar İçin Öykü, Oyun, Etkinlik Drama," Timaş Yayınları, İstanbul, 2009

www.bizegitimciyiz.com

www.anaokuluyuz.com

www.egitimhane.com

www.materyaller.com

<http://www.egitimhane.com>

<http://www.degerler.org/>